

BILAG B1

Henrik Jensen: ”Det er bydende nødvendigt med nye reformer, der kan rette op på de dårlige”.

Jyllands-Posten. 7.3.2023. Uddrag.

Henrik Jensen er historiker og debattør.

I forhold til al palaveren om en folkeafstemning om store bededags afskaffelse¹ må man prise sig lykkelig for, at nogle af oppositionspartierne i sidste øjeblik fik et anfald af realitetssans og afstod. Man forstår, at et par af de mest yderligt liggende partier ville have sat pris på den medieplatform, der ville blive dem tilbudt i forbindelse med en sådan folkeafstemning, men at smide op imod 100 mio. kr. ud ad vinduet på sådan en politisk detalje ville ikke have fremmet meget andet end netop den fordummende palaver.

Der er i forbindelse med sagen blevet talt en del om ”flertalsdiktatur”. Men hele meningen med en flertalsregering er at skabe ro ved at afskære visse andre partier fra indflydelse. I dette tilfælde yderfløjene til begge sider. Det lå meget tydeligt bag dannelsen af den aktuelle flertalsregering, og det er da smadderdemokratisk. Selv om flertalsregeringer burde være normen i et repræsentativt demokrati, har de ikke været på tapetet de seneste årtier, hvor regeringer hverken har haft et flertal eller strakt sig bredere hen over midten. Den nuværende situation gør magtudøvelse til en ny øvelse. Vi er kommet lidt ud af vanen med flertalsregeringer, men nu er der knapt fire år, hvor vi kan komme ind i vanen, med forholdsvis ro på lovgivningen, selv om det givetvis ikke vil være de politiske kommentatorers kop te. Men hvem ved? Måske kommer der noget godt ud af det?

I et demokrati må man respektere flertallets ret til at regere. Det er et spørgsmål om loyalitet over for den vælgerbefolkning, der har valgt sådan, over for demokratiet simpelthen. Det repræsentative, altså, ikke et populistisk folkeafstemningsdemokrati. Naturligvis vil det være i regeringens egeninteresse at samarbejde med de oppositionspartier, som det giver mening at samarbejde med; det vil sige alle, minus de partier, der var så vilde efter at lave rav i den med en folkeafstemning.

Derfor er der heller ikke noget mærkeligt i, at regeringen har spillet ud med et tilbud om samarbejde til de nærmere liggende – De Radikale, De Konservative, SF, LA – om end muligheden for at imødekomme disse partier måske ikke er så stor, når regeringspartierne har brugt så lang tid på at forhandle regeringsgrundlag. Hvad skal flertallet så bruges til? Reforme, givetvis.

Langt de fleste reformer på det strukturelle, det sociale, det uddannelsesmæssige og det sundhedsmæssige område over de seneste mere end 20 år er slået fejl. Nogle endda meget fejl. Tag for eksempel sundhedsområdet, hvor der stadig ikke er et brugbart samarbejde mellem hospitaler, kommuner og praktiserende læger.

Men det betyder vel netop, at det er bydende nødvendigt med reformer, der (i bedste fald) kan rette op på de gamle, hvoraf en ikke uvæsentlig andel slog fejl, fordi de blev for politisk brede, fordi alle medvirkende partier skulle have deres ”værdier” med.

¹ SVM-regeringen meddelte ved sin tiltræden i december 2022, at den ønskede at afskaffe store bededag som en helligdag for at øge både arbejdsudbuddet og skatteindtægterne. Afskaffelsen mødte modstand fra blandt andet fagbevægelsen, men den 28. februar 2023 vedtog et flertal i folketinget bestående af de tre regeringspartier og Det Radikale Venstre at afskaffe helligdagen fra og med 2024.